

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/711/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202361
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214202361.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členov senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5C/80/2014-55 zo dňa 13. júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal náhrady škody spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 17Er/604/2011. Po právnej stránke rozsudok odôvodnil § 44 ods. 2, zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku (ďalej len EP), § 3 ods. 1 § 4, § 9 ods. 1, 2, § 4, § 5, § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Skutkovo rozsudok odôvodnil tým, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím je porušenie právnej povinnosti orgánom verejnej moci, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí alebo nesprávnom úradnom postupe, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj nečinnosť, vznik a existencia škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V tomto prípade žalobca tvrdil, že súd porušil svoje zákonné povinnosti nesprávnym úradným postupom, ktorý spočíval v nečinnosti, v prieťahoch v konaní, pretože poverenie na vykonanie exekúcie nevydalo v zákonnej lehote 15 dní, ale s omeškaním, po uplynutí viac ako 271 dní. Nesprávnym úradným postupom súdu, nesprávnou aplikáciou zákona. Napriek žiadosti o vydanie poverenia na základe právoplatného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), ktorý je rovnocenný s inými exekučnými titulmi, žiadosť o vydanie poverenia zamietol. Čím mal porušiť zásadu právnej istoty a prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia bola datovaná 19.05.2011. Súd rozhodol o zamietnutí žiadosti dňa 24.08.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 15.10.2011, keď žalobca nepodal opravný prostriedok. Súd má sa za to, že k prieťahom v tomto konaní nedošlo. V danom prípade exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Súd mal zato, že podľa novely Exekučného poriadku § 44 ods. 2 účinnnej od 01.06.2010 podľa tohto ustanovenia lehota 15 dní pre vydanie poverenia neplatí, ak je exekučným titulom podľa § 42 ods. 2 písmena c/ a d/ EP, tak ako tomu bolo v tomto prípade. Exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu. Podľa názoru súdu nedošlo k vydaniu

nezákonného rozhodnutia, ani k nesprávnemu úradnému postupu súdu, ktorý by spočíval v nesprávnej aplikácii právnych predpisov. Samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu, pretože postup súdu ďalšie vyjadrenie v rozhodnutí, nebol neefektívny (rozhodnutie NS ČR 2Cdo 129/97 zo dňa 29.06.1999). Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že súd musí žiadosti navrhovateľa vyhovieť. Z uvedených dôvodov za splnenia zákonných podmienok podľa ust. § 6 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z. rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia bolo možné skúmať len z hľadiska jeho nezákonnosti. Navrhovateľ však proti uzneseniu nepodal riadny opravný prostriedok, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.04.2011. Nepredložil rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by bolo rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a ktorým by bol súd viazaný. Preto súd ustálil, že rozhodnutie, ktorým exekučný súd zamietol žiadosť na vydanie poverenia, je zákonným. Z týchto skutočností potom vyplýva, že žalobca nesplnil prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím, keď nepreukázal nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie. Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu je nadbytočné a nehospodárne dokazovať splnenie ďalších podmienok. Súd môže návrh zamietnuť nespĺnením čo i len jednej podmienky. Nespĺnenie ďalších dvoch podmienok súd preto nezdôvodňoval. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, ani mu žiadne nevznikli, preto súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p., ods. 2 písm. c) O.s.p. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Súd tak znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením vyhlásenia termínu rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p., dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom a

pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu je potrebné dodať nasledovné:

Žalobca sa svojou žalobou z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Galanta vo veci 17Er/604/2011, ku ktorému malo dôjsť nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, domáhal náhrady majetkovej škody v celkovej výške 125 eur. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu účelne vynaložených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávok v období nečinnosti súdu. Zároveň si žalobca uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 350,36 eura (55 eur za každý mesiac omeškania) s tým, že samotné konštatovanie porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v § 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup žalobca videl v tom, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty.

Z obsahu spisu súd zistil, že exekútorom bola Okresnému súdu Galanta v konaní pod sp. zn. 17Er/604/2011 doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 19.05.2011. O žiadosti bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Galanta zo dňa 24.08.2011, č.k. 17Er 604/2011 -13 tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá. Exekučným titulom v danom prípade bol rozhodcovský rozsudok a súd pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia dospel k záveru, že rozhodcovská doložka nebola uzatvorená platne, preto rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Navrhovateľ sa proti uzneseniu neodvolal a nadobudlo právoplatnosť dňa 15.10.2011. Exekučné konanie súd zastavil uznesením zo dňa 28.11.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31.01.2012.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad kumulatívneho splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné a to aj z ustálenej judikatúry vyvodiť, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorý nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z údajného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 EP, keď rozhodnutie vydal po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia žiadosti súdu.

V zmysle § 44 ods. 2 EP v znení účinnom v čase doručenia predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia Okresnému súdu Galanta (od 01.06.2010 do 31.05.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V zmysle § 41 ods. 2 písm. d) EP podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v čase predmetného konania Okresného súdu Galanta zákonná lehota 15 dní na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi pre exekučné tituly, ktorými sú rozhodnutia rozhodcovských súdov, ako tomu bolo i v danom prípade, neplatila a teda zákon vydanie rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora v prípade, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok žiadnou lehotou nelimitoval. Odhliadnuc od uvedeného zákonná lehota 15 dní od doručenia žiadosti v zmysle cit. ust. § 44 ods. 2 EP s poukazom na jeho znenie platí iba vtedy, ak súd vydá poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie. Na rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora ale zákon v citovanom ustanovení žiadnu zákonnú lehotu nestanovuje. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zhodne s prvostupňovým uzatvára, že postupom dotknutého súdu v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu, že by súd nedodrжал zákonné lehoty a teda k porušeniu povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Závery prvostupňového súdu v tomto smere sú preto plne správne.

Pokiaľ ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Galanta v danej veci, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prietahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia je potrebné poukázať na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prietahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prietahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prietahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 01.01.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 01.01.2013.

Ako odvolací súd už vyššie konštatoval, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a

škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah.

Odvolačný súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) ako v celom rozsahu vecne správny s použitím ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná a preto jej v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila (a podľa obsahu spisu jej ani žiadne nevznikli), odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.